

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoCsp/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119363489
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Turza
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:6119363489.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Turzu a členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Ladislava Mejstříka v spore žalobcu: KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., Československé armády 954/7, 500 03 Hradec Králové, IČO: 24 785 199, zastúpeného ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., organizačná zložka, so sídlom Námestie sv. Egídia 42/97, Poprad, IČO: 47 255 773, proti žalovanej: T. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/XX, XXX XX X. Q. J., o zaplatenie 1.719,36 eur s príslušenstvom, na odvolanie právneho predchodcu žalovaných D. U., nar. XX.XX.XXXX, zom. XX.XX.XXXX proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 49Csp/37/2020-94 zo dňa 20.11.2020 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Žilina, č.k. 49Csp/37/2020-171 zo dňa 05.10.2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom mení tak, že žalobu zamietá.

Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina napadnutým rozsudkom v spojení s dopĺňacím rozsudkom uložil právnenému predchodcovi žalovanej D. U. povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.408,32 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.408,32 eur od 16.11.2020 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalobcovi voči právnenému predchodcovi žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 63,82 %. Pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 52 ods. 1, § 53 ods. 9, § 565 OZ, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), § 9 ods. 2 písm. f), § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., § 497 ObZ, § 517 ods. 1, 2 OZ, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. Predmetnú zmluvu o úvere posúdil ako spotrebiteľskú, ktorú právny predchodca žalovanej uzatváral ako spotrebiteľ. Zmluva o úvere neobsahovala údaj o termíne konečnej splatnosti úveru, v dôsledku čoho konštatoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Zosplatenie úveru právneným predchodcom žalobcu považoval za neplatný právny úkon, nakoľko v danom prípade absentovala výzva právnenému predchodcovi žalovaných 1/ a 2/, ktorú mu bol povinný doručiť právny predchodca žalobcu pred samotným zosplatením (§ 53 ods. 9 OZ). Zistil, že ku dňu vyhláseniu rozsudku bolo spolu splatných 64 splátok predmetného úveru, pričom suma istiny pripadajúca na jednu splátku bola 38,89 eur. Výšku istiny pripadajúcej na jednu splátku vynásobil počtom doposiaľ splatných splátok (38,89 x 64) a z uvedeného výpočtu vzišla suma 2.488,96 eur. Od uvedenej sumy následne odpočítal sumu 1.080,64 eur, ktorá bola na predmetný úver splatená, pričom rozdielom medzi týmito dvoma sumami je suma 1.408,32 eur. Žalobcovi priznal úrok z omeškania od 16.11.2020, t.j. deň nasledujúci po splatnosti poslednej splatnej splátky. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1, 2 CSP s poukazom na úspešnejšieho žalobcu v spore.

2. Proti tomuto rozsudku, čo do výroku, ktorým súd prvej inštancie uložil právnenému predchodcovi žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.408,32 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.408,32 eur od 16. 11. 2020 do zaplataenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, podal v zákonnej lehote odvolanie právny predchodca žalovanej z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žiadal o zamietnutie rozsudku v plnom rozsahu. Žalobca mu oznámil listom zo dňa 18.04.2017 vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru. Podľa § 54a OZ nemožno vymáhať premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy. V zmysle dôvodovej správy k zákonu č. 343/2018 Z.z., ktorým bol Občiansky zákonník doplnený o predmetné ustanovenie sa vymáhaním premlčaného práva rozumie súdne konanie, exekučné a rozhodcovské konanie. Do omeškania sa dostal už so splátkou splatnou 20.11.2016. Podľa § 103 OZ by v danom prípade došlo k zosplateniu dlhu pre nezaplataenie splátky splatnej 20.11.2016, kedy začala plynúť 3 - ročná premlčacia doba a uplynula dňa 21.11.2019. V odvolaní poukázal na rozsudok Krajského súdu V Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018 zo dňa 18.10.2018.

3. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu k odvolaniu uviedol, že podstata odvolania nie je dôvodná a vychádza z nesprávneho výkladu predmetných ustanovení. Vznesená námietka premlčania nie je správne interpretovaná. Pôvodný žalovaný založil svoju argumentáciu bez bližšieho preskúmania nastalej splatnosti celého dlhu (jednostranného právneho úkonu veriteľa adresovaného dlžníkovi), teda naplnenia zákonom stanovených podmienok pre splatnosť celého zostatku dlhu, ako i nerozlíšením už nastalej splatnosti jednotlivých splátok úveru (pred splatnosťou celého zostatku dlhu). Nesprávne označil celý uplatňovaný nárok za premlčaný. Je nevyhnutné rozlíšiť splátky, ktorých splatnosť nastala samostatne pred splatnosťou celého zostatku dlhu, a u ktorých začala premlčacia doba plynúť splatnosťou celého zostatku dlhu, ak došlo k tejto právne významnej skutočnosti (§ 103, § 565 OZ). Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/228/2016 zo dňa 13.09.2017. Námietku premlčania by bolo možné akceptovať iba pre splátky a časti jednotlivých nezaplataených splátok splatných pred dňom 22.08.2016, keďže žalobný návrh bol podaný dňa 22.08.2019, čo by v tomto konkrétnom prípade s ohľadom na spracovaný prehľad splátok po námietke premlčania znamenalo akceptáciu premlčanej časti nároku v rozsahu nezaplataených splátok č. 12. a 13. S ohľadom na ust. § 296 CSP mal za to, že ani spotrebiteľ nie je oprávnený uplatniť námietku premlčania až po vyhlásení rozhodnutia vo veci samej. Pôvodný žalovaný nevrátil ani len istinu. Nerozporoval závery súdu, ktorý sa s námietkami vysporiadal v dostatočnom rozsahu, pričom žalovaný nepriinesol relevantnú argumentáciu a ani nové dôkazy, a preto žiadal odvolanie v plnom rozsahu zamietnuť.

4. Pôvodný žalovaný sa k podanému vyjadreniu žalobcu nevyjadril.

5. Po tom, ako odvolací súd vrátil spis súdu prvej inštancie bez rozhodnutia o podanom odvolaní (na rozhodnutie o celom predmete konania), súd prvej inštancie dopĺňacím rozsudkom č.k. 49Csp/37/2020-171 zo dňa 05.10.2021 rozhodol o časti predmetu konania -sume 311,04 eur s príslušenstvom tak, že žalobu vo zvyšnej časti zamietol, pričom v ďalšom poukázal na odôvodnenie rozsudku (body 25 a 29), v ktorých sa vysporiadal s dôvodmi, pre ktoré nebol uplatnený nárok žalobcovi priznaný v celej výške ale len v časti.

6. Po vrátení spisu krajskému súdu, krajský súd vyzval sporové strany, aby sa v zmysle ust. § 382 CSP vyjadрили k možnému použitiu ust. § 54a OZ, ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité.

7. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu k výzve uviedol, že námietku premlčania by bolo možné akceptovať iba pre splátky a časti jednotlivých nezaplataených splátok splatných pred dňom 22.08.2016, keďže žalobný návrh bol podaný dňa 22.08.2016, čo by v tomto konkrétnom prípade znamenalo akceptáciu premlčanej časti nároku v rozsahu nezaplataených splátok č. 12. vo výške 38,89 eur, splatnú dňa 15.07.2016 a č. 13 vo výške 38,89 eur, splatnú dňa 15.08.2016, čo je spolu 77,78 eur. Mal ale za to, že s ohľadom na ust. § 296 CSP ani spotrebiteľ nie je oprávnený uplatniť námietku premlčania až po vyhlásení rozhodnutia vo veci samej.

8. Krajskému súdu sa nepodarilo doručiť výzvu pôvodnému žalovanému D. U., nakoľko zistil, že pôvodný žalovaný dňa XX.XX.XXXX zomrel. Na základe uvedeného potom uznesením č.k. 9CoCsp/53/2021-219 zo dňa 10.11.2022 rozhodol, že bude v konaní pokračovať s právnymi nástupkyňami pôvodného žalovaného a to s T. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/XX, XXX XX X. Q. J. a S. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/XX, XXX XX X. Q. J.. Krajský súd následne právne nástupkyne po pôvodnom žalovanom

vyzval na vyjadrenie k možnému použitiu ust. § 54a OZ, ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité, avšak na výzvu nereagovali.

9. Krajský súd vo veci dňa 02.02.2023 nariadil pojednávanie, ktoré odročil na neurčito za účelom opätovného predvolania účastníkov konania a ďalšieho dokazovania.

10. Následne krajský súd uznesením č.k. 9CoCsp/53/2021-245 zo dňa 13.02.2023 po preskúmaní uznesenia Okresného súdu Žilina č.k. 54D/220/2022-64 zo dňa 28.12.2022, ktorým bola schválená dohoda o vyporiadaní dedičstva po pôvodnom žalovanom D. U. dospel k záveru, že nie je možné pokračovať v konaní s právnou nástupkyňou po pôvodnom žalovanom - S. U. a konanie voči nej zastavil, nakoľko v zmysle uvedeného uznesenia po tom, čo sa zriekla svojho zákonného podielu na dedičstve v prospech žalovanej, ktorá nadobudla dedičstvo, jej práva, resp. povinnosti už viac nie sú predmetom konania.

11. Krajský súd vyzval sporové strany, aby sa v zmysle ust. § 382 CSP vyjadrili k možnému použitiu ust. § 17 zákona č. 129/2010 Z.z. (účinného v čase uzatvorenia Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 15.08.2018 uzavretej medzi Home Credit Slovakia, a.s. a žalobcom), ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité.

12. Vo veci bolo opätovne nariadené pojednávanie na deň 20.04.2023, na ktoré sa právny zástupca žalobcu ospravedlnil a žalovaná, ktorá bola riadne predvolaná, neustanovila, odvolací súd vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti.

13. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP) a po nariadenom pojednávaní (§ 385 CSP) odvolaním napadnutý rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietol.

14. Odvolací súd v zmysle s ust. § 382 CSP konštatuje, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, a to konkrétne ust. § 17 zákona č. 129/2010 Z.z. (účinného v čase uzatvorenia Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 15.08.2018 uzavretej medzi Home Credit Slovakia, a.s. a žalobcom).

15. Podľa ust. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. (v znení účinnom do 31.08.2018) práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a
a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a) <., banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a
b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

16. Podľa ust. § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

17. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

18. V danom prípade nebolo sporným, že predmetný spor má charakter spotrebiteľského sporu, kde pôvodný žalovaný D. U. ako spotrebiteľ uzavrel dňa 21.07.2015 s právnym predchodcom žalobcu Home Credit Slovakia, a.s. ako dodávateľom zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Žalobca si v konaní nárok na zaplatenie žalovanej sumy odvádza titulom Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi ním ako postupníkom s Home Credit Slovakia, a.s. ako postupcom dňa 15.08.2018. Vecnú legitimitáciu súd skúma z úradnej povinnosti, navyše z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (C-40/08, C-618/10, C-243/08) vyplýva aj skutočnosť, že v spotrebiteľských sporoch je revitalizovaná nielen dôkazná povinnosť spotrebiteľa, ale aj jeho povinnosť tvrdenia.

19. Popri všeobecnej právnej úprave postúpenia pohľadávok, obsiahnutej v Občianskom zákonníku, sú pre určité druhy pohľadávok osobitnými právnymi predpismi ustanovené špecifické kritériá a obmedzenia vo vzťahu k možnosti a podmienkami ich zmluvného postúpenia tretej osobe. Dané normy majú prednosť pred civilným kódexom, ktorý sa subsidiárne aplikuje iba na tie právne otázky, ktoré osobitné predpisy individuálne neupravujú. Jedným z takýchto právnych predpisov je zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Individuálny režim týchto pohľadávok je odôvodnený osobitným záujmom na modifikácii, resp. odklone od všeobecnej právnej úpravy, ktorý je spravidla determinovaný špecifickým (privilegovaným) postavením niektorého z účastníkov veriteľsko-dlžníckeho záväzkového vzťahu. Ust. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. jasne upravuje podmienky, za ktorých môže veriteľ postúpiť práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Na základe cit. ustanovenia bolo zo strany žalobcu nevyhnutné o.i. preukázať, že predmetom postúpenia bola pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, t.j. že predmetom postúpenia bola za každých okolností splatná pohľadávka. V tomto smere súd prvej inštancie vykonal dokazovanie a zistil, že v zmluve o úvere absentuje údaj o termíne konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z.), pričom vykonal dokazovanie aj ohľadom žalobcovho tvrdenia o zosplatnení predmetného úveru s tým, že tento úkon vyhodnotil ako neplatný, pre rozpor so zákonom, keďže žalobca v konaní nepreukázal, že pred zosplatnením vyzval žalovaného podľa ust. 53 ods. 9 OZ.

20. Odvolací súd v zmysle vyššie uvedených skutočností a citovaných ustanovení nepovažuje právny záver súdu prvej inštancie za správny, keď súd prvej inštancie za súčasného konštatovania nezosplatnenia predmetného úveru, priznal žalobcovi všetky jednotlivé splatné splátky, ktorých splatnosť nastala do času vyhlásenia rozsudku po odpočítaní sumy 1.080,64 eur, ktorú žalovaný splatil na úver. V spise absentuje akýkoľvek dôkaz o výzve, ktorú by pôvodný žalobca adresoval pôvodnému žalovanému a ktorou by ho upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva podľa ust. § 565 OZ, t.j. na uplatnenie práva žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. Odvolací súd ďalej skúmal, či právny predchodca žalobcu postupoval pohľadávku po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru. Z obsahu úverovej zmluvy vyplýva, že termín konečnej splatnosti bol stanovený na „72 mesiacov po poskytnutí úveru a to do 15. dňa v poslednom mesiaci“. Aj napriek tomu, že súd prvej inštancie prijal záver, že v zmluve údaj o termíne konečnej splatnosti úveru absentoval, mal odvolací súd za to, že z takto uvedenej zmluvnej formulácie je možné tento údaj odvodiť. Z výpisu na č.l. 19, vyplýva že pôvodnému žalovanému bola bankovým prevodom pripísaná suma úveru vo výške 2.800,- eur na účet dňa 22.07.2015. Termín konečnej splatnosti úveru možno preto určiť dňom 15.07.2021. Zmluva o postúpení pohľadávky bola uzavretá 15.08.2018 (pred termínom konečnej splatnosti úveru), a preto je zrejmé, že ani v tomto smere sa nejednalo o pohľadávku splatnú, spôsobilú na postúpenie (navyše žalobca v konaní ani nepredložil k zmluve o postúpení pohľadávok prílohu č. 2, ktorá mala obsahovať špecifikáciu postupovaných pohľadávok).

21. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že nepreukázanie výzvy právneho predchodcu žalobcu (§ 53 ods. 9 OZ) pred postúpením pohľadávky, má za následok nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na uplatnenie pohľadávky, ako aj nedostatok oprávnenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Nedostatok vecnej legitímácie, ktorú súd skúma z úradnej povinnosti má za následok zamietnutie žaloby a to bez vecného prejednanja (v danom prípade aj bez vecného prejednanja odvolania pôvodného žalovaného). Na základe uvedeného potom odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a žalobu žalobcu zamietol.

22. O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 396 ods. 1 CSP (ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú primerane aj na odvolacie konanie) a v ods. 2 (ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie) a aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 1 CSP (súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci). Úspešnou stranou v konaní bol pôvodný žalovaný, a preto odvolací súd priznal žalovanej - ako jeho právnej nástupkyňi náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).